

R O Z S U D E K .

J m é n e m r e p u b l i k y .

Státní soud v Praze uznal dne 17. prosince 1948 po provedeném hlavním přelíčení

t a k t e p r á v e m :

D O L B Ů Jaroslav, nar. [redacted] 1922 v Selnici, s. g. Rychnov n/ Kněžnou, přisl. do Trnové, s. e. Kralovice, svobodný, řím. kat., čelník, nyní stržm. SNB, útvar Rozvadov, s. e. Tachov, t. č. ve vazbě státního soudu v Praze,

j e s t v i n e n ,

že

- 1/ v noci z 11. na 12. III. 1948 při svém zběhnutí od SNB útvaru Rozvadov sebou vzal a svémočně zkáze vydal soudásky ve jezecké výzbroje ve výkazu o zběhu uvedené, zřejmě 1500.- Kčs převyšující,
- 2/ v Německu vešel ve styk přímý s cizími činiteli k úkladům o republiku,
- 3/ tamtéž vyzradil cizí věci skutečnosti a opatření, jež mají zůstatí utajeny pro obranu republiky,
- 4/ dne 25. VI. 1948, když po ilegálním návratu do ČSR chtěl znovu překročití státní hranice do Německa, byl hlídkou SNB u Schelisslechu zastaven a vyzván, aby se vzdal, toho však neuposlechl a utekl do blízkého lesa, při čemž v úmyslu,

aby tute zastrašil, vystřelil z pistole jednu ránu.

T í m s p á e h a l

- a) 1/ zločin nešetření služebních předpisů podle § 285, f, 288/I v. tr. z.,
a) 2/ zločin přípravy úkladů o republiku podle § 2 zák. č. 50/23 Sb.,
a) 3/ zločin vojenské zrady podle § 6:2 zák. č. 50/23 Sb.,
a) 4/ zločin zprotivení strážní podle § 173:c v. tr. z.

a e d s u z u j e s e

s ohledem na ustanovení § 96 v. tr. z. podle § 6:2, II. s. zák. č. 50/23 Sb. k trestu smrti provazem.

Podle § 45 v. tr. z. vyslovuje se propuštění žalovaného z jeho hodnosti strážmistra SNB a jeho vyloučení ze SNB.

Podle § 32 zák. č. 50/23 Sb. vyslovuje se ztráta keštných práv občanských na dobu deseti let.

Podle § 31:3, odst. 2 zák. č. 50/23 Sb. prohlašuje soud za propadlé ve prospěch státu pistoli zn. Walter s dvěma zásobníky a 23 náboji, dále obnos 3.790.-Kčs a 10.060 kudů cigaret.

Podle § 39 tr. ř. je žalovaný povinen nahraditi náklady trestního řízení.

D ů v o d y :

Z trestního oznámení SNB-útvary 8186 v Plzni čj 257/23v/1948 a jeho příloh, ze zprávy o zatčení téhož SNB-útvary, čj: zat. 8/48 a příloh k této zprávě o zatčení, zejména seznamu věcí dolič-ných, z výpovědí svědků Irmgard Krausové, Marie Šaacklové, stráž-mistrů Jana Tichého, Josefa Štefla, Miroslava Masopusta, Jiřího Chyěky, Jaroslava Šimka, Františka Zahálky, Josefa Štastného,

Jaroslava Francem Jaroslava Kaprhala, Josefa Teupala, Stanislava Čermáka, Zdenky Dolejšové a Anny Jakeubkové, dále se zodpovídání žalovaného a jeho osobních a trestních dokladů bylo zjištěno a soudu prokázáno toto:

Žalovaný stržm. SNB. Jaroslav Dolejš v době svého přidělení u útvaru SNB v Rezvadově ještě před únorovými událostmi netajil se svým nescouhlasem s politickými poměry v našem státě. V té době a to od 30. I. 1948 do 9. II. 1948 byl také na dovolené v Praze, kde zdržoval se u svého bratra Františka Dolejše, od něhož na své služební místo navrátil se se zprávami, že v únoru bude revoluce. Když pak nastaly únorové dny, žalovaný dne 11. III. 1948 rozhodl se od svého útvaru zběhnouti do Německa. Svůj záměr uskutečnil v noci na 12. III. 1948, kdy, -připravuje se po celý večer k tajnému odchodu z vykázané ubykové, -ozbrojiv se služebním samopalem a pistolí s potřebným počtem nábojů- překročil státní hranice. Ihned po překročení státní hranice žalovaný přihlásil se na celní stanici u německé Grenzpolizei, odkud po krátkém informativním výslechu byl žalovaný odvezen vojenským autem americké tankové armády do Weidenu na úřadovnu americké zpravodajské služby. Zde byl žalovaný podroben hloubkovému zpravodajskému výslechu nejen o příčinách svého útěku, ale i poměrech v pohraničí, zejména o poměrech útvaru SNB tam dislokovaných. Tak byl žalovaný vyslýchán o politických poměrech v československu, o náledě obyvательства, dále o tom, kde sloužil žalovaný, o jaký útvar SNB se tu jedná, jaký jest počet příslušníků tohoto útvaru, jak je tento útvar vyzbrojen, jaké má mobilizační zálohy ve výzbroji, jaké jiné útvary SNB jsou v prostoru služebního místa žalovaného, jaké jsou počty těchto útvarů a kdo je jejich velitelem. Žalovaný na všechny uvedené otázky podle pravdy skutečně odpověděl.

Po svém výslechu ve Weidenu byl žalovaný opět autem americké okupační armády odvezen do Řezna a zde podroben novému zpravedlivému výslechu na úřadovně CIC. Žalovaný byl to opět tázán na skutečnosti, poměry a předměty, na něž byl již tázán ve Weidenu, žalovaný zodpověděl resp. potvrdil již jednou vyjevené ohledně poměrů u SNB v pohraničí. Nato byl žalovaný odeslán do uprchlického tábora československých emigrantů umístěného v Řezně v Götheschule, spravovaného uprchlími prominenty rekrutovanými z československé reakce usazené zde pod patronací okupačních amerických úřadů. Tento uprchlický tábor jest spravován tak zv. "Československým komitétem". Skládá se, jak žalovaný sám zjistil, ze samých uprchlíků opustivších ČSR z důvodů politických a z nevraživosti nad novým uspořádáním našich politických poměrů. Tento komitét ve spolupráci se zahraniční reakcí a s pomocí odsunutých Němců usiluje o zvrát lidově-demokratického uspořádání našeho státu a vyvíjí činnost zaměřenou k násilné změně naší ústavy, zejména pokud jde o její demokraticko-republikánskou formu státu, stejně tak jako i pokud jde o jednotnost státu, na úkor čehož přislíbují se odsunutým Němcům návrat do československa.

Žalovaný zapojiv se po svém příchodu do tábora československých uprchlíků do jejich činnosti, podřídív se kázní táborevé, ve spolupráci s touto reakcí usazenou v cizině vyvíjel stejnou horlivost k uskutečnění záměrů československého komitétu v Řezně.

Žalovaný shora vyličené v celém rozsahu je také usvědčen obsahem trestního oznámení náhrře zmíněného SNB-útvoru 8186 čj:237/ dův. 1948 a jeho přílohami, jakož i k němu připojenými svědeckými výpověďmi, doznává. Na svoji obhajobu žalovaný udává, že k útěku do okupační zony americké rozhodl se proto, že u SNB ve svém služebním přidělení měl mnoho služeb, že slyšel, že je očekávaná revoluce, že nesouhlasil s

15

politickými poměry nastalými po únorových událostech, že se obával
zbrojeného zákroku zvenčí proti ČSR, že nápor je očekáván z akce
odsunutých Němců, kteří za pomoci Američanů chystají se proti ČSR.
Ježto pak žalovaný obával se, že bude, jak se dále hájí, vystaven
osobnímu nebezpečí, rozhodl se k útěku do zahraničí. Žalovaný rovněž
doznává, že byl si vědom toho, že svými výpovědmi v služebních po-
měrech ve SNB a tím, že odnáčí do zahraničí a zde vydává do rukou
cizích zpravodajských orgánů služební zbraně, dopuští se vojenské
zrahy a poškozuje tím náš stát.

Shora vylíčeným, žalovaným doznáným a plně také soudu nazna-
čenými průvodními prostředky dokázaným skutkovým dějem, žalovaný na-
plnil po obojí stránce skutkové podstaty zločinu podle § 286:f, 288/I
v. tr. z., neboť věci, jež sebou do Německa při svém zběhnutí odnesl,
a zde cizím zpravodajským agenturám odevzdal // a to samopal, pistoli,
obojí s náboji a příslušenstvím, jakož 2 obvazy, svítilnu a 2 řemín-
ky//, zřejmě hodnotu 1500.- Kčs převyšují, při čemž tyto věci nestaly
se majetkem žalovaného uplynutím určité doby užívání. Dále svým jed-
náním naplnil skutkové podstaty zločinu příprav úkladů v republiku
podle § 2:1 zák. č. 50/23 Sb., neboť spolčil se s uprchlou emigrací, .
pokoušející se násilím změnit ústavu republiky, zejména pokud jde
o její demokraticko republikánskou formu státu a jednotnost našeho
státu. Posléze žalovaný naplnil svým jednáním skutkovou podstatu
zločinu vojenské zrahy podle § 6:2 zák. č. 50/23 Sb., neboť vyradil
cizí moci, již nepochybně jsou zpravodajské úřadovny (kupační armá-
dy americké v Německu a její úřadovny CIC, a to přímo skutečností,
předměty i opatření, jež je nutno tajit pro obranu republiky. Take-
vými skutečnostmi, opatřeními i předměty jsou nepochybně, jak je
patrne z posudku znalců a jak je notoricky zjevno, všechny údaje,

jež žalovaný při svých výsleších v Německu vyjevil.

Z doznání žalovaného a z obsahu trestního oznámení útvaru SNB-8186 čj: 8/48 a jeho příloh, jakož i svědeckých výpovědí připravených k tomuto trestnímu oznámení // č.1.34-47// zjistil soud a bylo mu prokázáno, že žalovaný přešel dne 18.VI.1948 u Dianabergu státní hranici do ČSR, aby tu nakoupil cigaret a jejich prodejem v Německu získal další prostředky k životu a své činnosti v zahraničí, při čemž žalovaný ještě navracel se do ČSR proto, aby odtud převedl do ciziny ilegálně svého bratra Františka Dolejša s jeho manželkou Zdeňkou a jejich služebnou Annou Jakeubkovou. Žalovaný překročiv státní hranice, odebral se do Prahy, odkud po vyřízení svých nákupů a po spojení se s jmenovanými osobami, vydal se znovu k opětovnému překročení státních hranic. Tyto chtěl žalovaný překročit se svou společností dne 25.VI.1948 znovu u Dianabergu, leč byl při tom přistižen hlídkou SNB. Po delší honičce podařilo se hlídce SNB zadržet bratra žalovaného s oběma zmíněnými ženami. Při jejich zajišťování pokusil se bratr žalovaného hlídce, jež jej se ženami střežila, uprchnouti. Aby svůj záměr zadržžený bratr žalovaného uskutečnil, napadl násilně hlídkujícího příslušníka SNB. V nastalé srážce a při tom, když snažil se zadržžený František Dolejš zmocnit se zbraně příslušníka SNB, byl smrtelně poraněn. Zatím žalovaný, který stále prchal a skrýval se před zakročující hlídkou SNB a jejich výzev k zastavení a ke vzdání se neuposlechl, posléze na zastrašení zakročující hlídky z pistole, již měl u sebe, vystřelil.

Žalovaný doznáváje shora uvedené hájí se, že výstřel vyšel z pistole náhodou při tom, když tuto při útěku lesem držel v ruce. Tato obhajoba žalovaného jest zřejmou výmluvou, patrnou již z vlastního údaje žalovaného, že pistoli měl u sebe pro eventuelní

obrana při provádění přechodu přes státní hranice. Žalovaný uvádí dále na svoji obranu, že při jeho útěku lesem došlo k samovolnému výstřelu tak, že výstřelem byl prostřelen jeho plášť. Leč jak bylo zjištěno šetřením útvaru SNB v Eisendorfu, plášť žalovaného nevykazoval žádný průstřel.

Tímto svým jednáním naplnil žalovaný, jímž je nepochybně výstřel z pistole, byť jen na zastrašení, zprotivil, skutkovou podstatu zločinu zprotivení se strážní podle § 173:e v.tr.z.

Bylo tedy žalovaného uznati vinným v celém rozsahu žaloby. Trest byl žalovanému s ohledem na ustanovení § 96 v.tr.z. vyměřen podle § 6:2 zák.č. 50/23 Sb. a to podle II.sazby tohoto zákonného ustanovení, neboť žalovaný dopustil se zločinu vojenské zrady jako příslušník SNB, tedy jako osoba, jež uchováváti skutečnosti, opatření a předměty, jež mají zůstatí utajeny pro obranu republiky, má povinnost již podle svého veřejného postavení, nehledě k tomu, že žalovanému jako příslušníku SNB-útvary v pohraničí takováto povinnost byla výslovně, vzhledem k jeho postavení, uložena.

Při výměře trestu žalovanému přitěžovalo, že svých činy se dopustil po zralé úvaze, že ve svém jednání, pokud jde o zločin přípravy úkladů o republiku, pokračoval, že k těmto zločinu svedl jiné, že zločinu příprav úkladů o republiku a vojenské zrady dopustil se v době napjaté mezinárodní situace, že se v době činu žalovaného hrábala i v poměrech našich vnitropolitických a konečně i to, že zločinu přípravy úkladů o republiku dopustil se jako příslušník SNB, tedy jako orgán moci veřejné. Polehčovalo mu dosavadní bezúhonnost a kající doznání.

Pro převahu přitěžujících okolností neshledal soud důvodů k použití ustanovení § 11 zák.č. 91/34 Sb. a jako trest odpovídající

vině žalovaného a vyhlásil trest smrti provazem,

Podle § 45 v.tr.z. bylo vysloviti propuštění žalovaného z hodnosti strážmistra SNB a vyloučiti jej vůbec ze SNB.

Podle § 32 zák.č. 50/23 Sb. byla vyslovena ztráta občanských práv občanských na dobu deseti let.

Podle § 31, odst.2. zák.č. 50/23 Sb. prohlašuje soud za propadlé ve prospěch státu pistoli za. Walter a 2 nábojníky a 23 náboji, dále obnes 3790.-Kčs a 10.060 kusů cigaret, ježto tu jde vešměs o předměty zřejmě určené k naplnění trestní činnosti žalovaného.

Podle § 389 tr.ř. je žalovaný povinen nahraditi náklady trestního řízení.

V Praze, dne 17. prosince 1948.

Zapisevatel:
prap.soud.kan. František Rajs.

Předseda senátu:
plk. just. JUDr. Jan Metlička.

Rozsudek nabyl právní moci dne 10. března 1949 usnesením nejvyššího soudu v Brně čj. Zn I 90/49 ze dne 10.3.1949, kterým byla zmateční stížnost obžalovaného zamítnuta.

Čj. 18.895/1949 - III/4 ze dne 3. října 1949 Ministerstva spravedlnosti v Praze, udělil obžalovanému prezident čsl. republiky milost a stanovil mu náhradní trest doživotního těžkého žaláře, zastřežení tmevou komorou ročně.

Jinak zůstává rozsudek nedotčen.

Nástup trestu nařízen uvedeným dekretem prezidenta republiky na den 28. září 1949.

V Praze, dne 3. října 1949.

Předseda senátu:

Jan Metlička:
Tento opis souhlasí doslovně s originálem
založeným ve spise č. j. Or I 185/49 v. r.
pod č. 1. 107-119

Kancelář státního soudu v Praze,

dne 10.10.1949

